

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЗЕМЕДЕЛЕЦ-1874“ с.НОВО СЕЛО,
ОБЩИНА НОВО СЕЛО, ОБЛАСТ ВИДИН

Тел: 0882424976;

e-mail: chitalishte_n.selo@abv.bg; lis68@abv.bg;

website: <https://zemedelec1874.eu>

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЗЕМЕДЕЛЕЦ 1874“ през 2024 г.

Уважаеми гости, дами и господа читалищни членове,

За мен е удоволствие да ви представя накратко отчета за дейността на НЧ „Земеделец 1874“ за 2024 година.

Според Устава и ЗНЧ до 31.03. се провеждат отчетните събрания на читалищата и се дават насоки за развитието на читалищната дейност за следващата година.

Организационният живот и културните прояви в нашето читалище за изминалата 2024 г. бележат значителни положителни резултати. Доброто управление на получаваната държавна и общинска субсидии, развитието допълнително на стопанска дейност в читалището, както и средства от наем от земеделска общинска земя, проекти и привличането на спонсори и дарения, постави нашето читалище в една сравнително стабилна финансова обстановка. Това даде възможност за едно достойно отбелязване на 150 годишния юбилей на читалището, организиране на мероприятия, дейности, срещи, участие на наши творчески колективи в региона, както и стимулиране на щатния персонал.

За нашето читалище 2024 г. бе ползотворна и богата на дейности година. В Информационната карта на Министерство на културата читалището отчита общо 61-о организирани мероприятия и участия в празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, занимания и акции през 2024 г., отделно 6 нови дейности, работа по проекти – самостоятелно или в сътрудничество /като партньор/ с други организации.

Усилията на Читалищното ръководство и на щатния персонал бяха насочени към обогатяване на Културния календар, привличане и запазване на младите хора и децата като доброволци в различни акции, като самодейци в танцовите състави и Клубове по интереси. Огромни усилия полагаме при запазване на женския битовия хор и детския танцов състав.

Отново се опитваме чрез кратка презентация на екрана да Ви покажем и разкажем нашата читалищна 2024 година. Да споделим как Читалището беше полезно за членовете и местната общност и да анализираме организационния живот и културните прояви.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Основна дейност на читалище „Земеделец 1874“ е читалищната библиотека. Тя е вписана в регистъра на обществените библиотеки в Министерството на културата и притежава Удостоверение № 75 / 01.07.2016 г. на основание чл.10, ал.1 от ЗОБ.

Фондът на библиотеката в края на отчетния период е 12025 заглавия. Потребителите в библиотеката са 51 човека с платен членски внос. Всички посещения от началото на годината са 1649, а заетите материали са 623 заглавия. Редовни абонати за преса са 23 човека.

Към библиотеката има Информационен център, в който се развива и стопанска дейност- продажба на периодични издания, ксерокс и компютърни услуги.

Библиотеката разполага с 6 компютъра и 5 лаптопа със свободен достъп за всички граждани и целогодишно е в услуга на деца и възрастни хора. Благодарение на нашите спонсори ПОК „Доверие“ София вече 12 години читалището разполага с високоскоростен интернет.

Библиотеката кандидатства за обогатяване на библиотечния фонд по Програма на Министерство на културата „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност” 2024. Документите са изпратени в срок, в списъците с книги са включени детска литература от новата учебна програма и разбира се заглавия от най-търсените автори. Проектът е спечелен и през 2025 г. ще бъде финансиран на стойност 1201 лв.

От началото на годината има постъпили като дарения 22 заглавия на обща стойност 201,84лв.

- Христина Пехливанова с. Ново село - 6 тома на стойност 97,79 лв.
- Нели Иванова с. Флорентин - 5 тома са стойност 16,65 лв.
- Красимира Паскова с. Ново село – 8 тома на стойност 29,70 лв.
- Христина Пехливанова с. Ново село - 3 тома на стойност 57,70 лв.

На всички постъпили дарения са направени Актове за дарение и книгите са заведени в инвентарната книга. През отчетния период няма отчислени книги.

По културния календар за 2024 г. библиотеката взема участия във всички културно-масови дейности на читалището, планира своята библиотечна дейност и се отчита на читалищното настоятелство. Организира и изготвя витрини, презентации и изложби по повод годишнини на български и чужди автори, празници и чествания през годината, отразява дейността си и в социалната мрежа Фейсбук.

Библиотеката при читалището се включва в националната кампания „Дай живот на старата книга”, чиято цел е единствено да се прекрати порочната практика да се изхвърлят ненужните книги до контейнера, а да се даде втори шанс на книжното тяло.

Работата на библиотекаря заедно с Организатор дейности е да привличат деца в своята дейност, както и да работят в насока тяхното

приобщаване към клубовете по интереси – клуб по народни танци, клуб по рисуване, компютърен клуб, театрален клуб, Клуб „Краезнание” и „Българска шевица”. До месец юни 2024 г. длъжността „Работник библиотека” заемаше Петко Колев, който напусна читалището по собствено желание и бе заменен от г-ца Мариам Осама Радуан. Тя бързо навлезе в библиотечната материя, участва в различни обучения през годината и с общи усилия до момента показва интерес да се развива и добри постижения в работата.

ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ

За 2024 година ЧН одобри статута на следните самодейни колективи и клубове – Новоселски ансамбъл за автентичен фолклор, Женска битова група, Танцов състав „Гъмза”, пет клуба по интереси за деца – компютърен, театрален, народни танци, рисуване и Краезнание. Читалището ползва услугите на различни духови оркестри през годината и на оркестър „Хармония” за летните съботни хора.

През отчетният период въведохме нова дейност – клуб „Българска шевица”. Клубът се занимава предимно с шиене на български шевици върху панама и изработване на плакети и престилки за бутилки, които връчва като награди в различни свои мероприятия по Културния календар. Почти на всяко читалищно събитие спонсор е Винарска изба Ново село, които предоставят на читалището бутилки с вино. Читалищният клуб за изработка на шевици „облича” бутилките с интересни и цветни български мотиви и шевици. Заготовките на престилките читалището само си ушива, за което закупи шевна машина „Сингер” и до момента сме изработили повече от 60 бр престилки и плакети с ръчна българска шевица. Идеята на читалищното ръководство е да привлечем повече млади хора, които биха искали да се учат да шият шевици върху панама, подобно на гоблен.

Дейности, които читалището и библиотеката организират:

- **20 януари** – БАБИНДЕН и обичай „Поливане на акушерката”. Женски празник, на който се почитат бабите – жените, които помагат при раждане, и които в миналото са изпълнявали ролята на акушерки. Участие взеха жените от с. Ново село и гостувачи от Пенсионерски клуб Брегово, като общо 115 жени се включват в традицията. Начало на празника бе дадено от Бреговската духова музика, а за настроението в салона се погрижи DJ Светли. Тържественото шествие отиде до беседката пред здравната служба, водено тази година от две родилки – Цвете Петрова и Диана Младенова. Акушерката Савина Петкова влезе в ролята на "Бабата", изпълнен бе и ритуалът "Поливане на бабата". Проведе се и кулинарен конкурс. Първа награда спечели Драга Минева. Тази година званието "Баба Бъц" бе дадена на баба Ваня Сърбова, а "Мисис Бабинден" стана Диана Младенова.

- **24 януари** – Подмяна на ел.инсталацията в зала Информационен библиотечен център от фирма „Додо 94” ООД гр.Видин с управител Венци Петков. Извършеният ремонт възлиза на сумата от 2471,50 лв.
- **6 февруари** – интервю за радио „Видин” – секретаря на читалището говори за предстоящия традиционен празник на Община Ново село „Трифон Зарезан” и чествания на читалището през юбилейната 2024 година, подготовка за големия концерт по повод 150 години читалищно дело в Ново село.
- **12 февруари** – Участие на секретаря на читалището в среща под надслов „Читалищни диалози” в Регионална библиотека „Михалаки Георгиев” Видин съвместно с Рекиц Видин по инициатива на фондация „Народни читалища” и с подкрепата на Комисията по култура и медии в 49-тото Народно събрание. На срещата представителите на читалищата дискутираха актуалните предизвикателства и възможности пред читалищния сектор. Целта също така бе набиране на конкретни предложения за промени и подобрения на работата на читалищата, включително предложения за изменения и допълнения на законовите нормативни актове, засягащи читалищата.
- **14 февруари** – ТРИФОН ЗАРЕЗАН – Жители и гости на видинското Ново село тържествено отбелязаха празника Трифон Зарезан. Читалищата от общината взеха участие в празника, като показаха своите пъстри северняшки народни носии. Обичай „Зарязване” се изпълнява от театралната група при читалището в младите масиви на Винарска изба Ново село. Традиционен български народен празник в чест на Свети Трифон, лозата и виното. Сърдечна благодарност към домакините на Винарска ИЗБА "Ново село" в лицето на Владимир и Петьо Петрови за гостоприемството и топлото посрещане в лозовите им масиви, за богатата трапеза и хубавото вино, с които ни нагостиха. Тази година старият Трифон бе Румен Джагаров, който предаде занаята си на младия Трифон- Андрей Димитров. Участие в избата имат и самодейните състави – Женски битов хор и танцов състав „Гъмза”, които посрещат и изпращат гостите на Ново село.
- **17 февруари** - Библиотеката при НЧ „Земеделец-1874” отбеляза 151 години от обесването на Апостола на свободата –Васил Левски. Национален герой, идеолог и организатор на българската национална революция. Пред деца от местното училище е прожектирана презентация за живота и делото на Апостола, подредена е изложба от книги и витрина със снимков материал за героя на България.
- **27 февруари** – Кандидатстване с проектно предложение до Министерство на културата за отпускане на финансова помощ по

повод честването на 150 годишния юбилей на читалището през месец май 2024 г..

- **1 март** – БАБА МАРТА – Клуб по рисуване при читалището изработиха над 100 мартенички и баба Марта (служител в читалището) обходи малки и големи, всички институции и магазини в Ново село и случайни минувачи, закичи с мартеница и нарече за здраве и късмет. На същия ден се отпразнува и Ден на самодееца съвместно с Танцов клуб „Фиданките”, заради който бе подготвена празнична вечеря в механа „Мерак“ гр. Видин

- **3 март** – И тази година, за шести пореден път читалище "Земеделец 1874" съвместно със СУ „Св.Св.Кирил и Методий” почетоха инициативата "Пробуждане с хоро" на националния празник. Битов кът за снимки, изложба на картини с патриотични мотиви и разбира се, баница и руйно вино бяха част от пригответленията на новоселския площад. Пременени с народни носии стотици жители на Ново село и гости от Брегово и цялата страна се включиха в инициативата. Оркестър Хармония-Видин се погрижи за кръшните хора на големия мегдан в Ново село. Има надежда за България, 146 години по-късно младите хора са по площадите, хванати за ръце в ритъма на българското хоро, на връх Шипка, обединени от една идея за живот без война и стих „Аз съм българче” на уста. Повече от 250 малки и големи родолюбци в национална носия изпъстриха площада, хванати за ръка в ритъма на българското хоро. Богата софра приготви читалището за своите гости -по чаша новоселско вино от Изба Ново село и тави с баница, приготвена от майстор-готвач Вальо.

- **8 март** – Празничен обяд съвместно с Клуба на пенсионера и приятели се проведе в стола на патронажа. 44 жени се веселиха под звуците на Диджей Краси, а читалището уважи всяка една от жените с картичка с пожелание, мартеница и магнитче по случай 150 годишнината на читалището.

- **2 април** – Международен ден на детската книга, гости на библиотеката бяха най-малките приятели и бъдещи читатели дечицата от ДГ „акад.Ст.Младенов”. Малките сладури с интерес прекрачиха прага на стотиците подредени книжки в Детския отдел и се потопиха във вълшебствата, които те им предлагат. Четенето на приказки се оказа най-интересното занимание за над 5-годишните малчугани. Те изслушаха внимателно приказката за Червената шапчица, след което всяко едно от 20-те деца подредиха пъзел по мотиви на приказката и ги подариха на библиотеката.

- **13 април** - Партньорство на проектно предложение по програма „Разпространение 2023“, към Национален фонд „Култура“, с кандидат Елена Стойчева по проект „Архитектурното наследство на

българските села - Представяне“. Организирана среща-дискусия „Архитектурни съкровища на село” в малкия салон на читалището. Фокус на проекта са жилищни сгради (къщи плетарки) от периода на 20-30-те години на 20 в. стил класицизъм. В организираната среща участват над 60 местни жители, проявили интерес и решени да се включат в откритата дискусия по темата за сградите като носители на идентичност. Читалището, като домакин на първа подобна среща, отразяваща специфично изтънчено местно майсторство, архитектурен стил и културни явления подарява на женския екип от млади архитекти книгата на ст.н.с.Максим Младенов „Говорът на Ново село, Видинско”, което допълнително ги впечатли.

Младият пък журналист от групата Кристиан Юлзари от Русе бе впечатлен от запазените уникални обичаи, които и днес новоселяни тачат като „По кръсти” на втория ден на Великден и оброчните камъни очертаващи границите на сегашното Ново село тръгва на дълго пътешествие по поречието на река Дунав от с.Куделин през с.Връв и Ново село та чак до Свищов с единствената цел да събере и отпечата своите пътеписи проучени по време на похода в отседналите български села.

- **22 април** – Одобрено проектно предложение към Министерство на културата „150 години от основаването на НЧ „Земеделец-1874”, на стойност 2684,40 лв. Предвиден е празничен юбилеен концерт на 23 май 2024 година.

- **27 април** – ЛАЗАРОВДЕН - Читалище „Земеделец-1874” празнува Лазаровден и изпълнява обичай ”Лазаруване” с девойки от селото. Още преди изгрев лазарките се събраха на уреченото място пред читалището и запяха. Тръгнаха да обикалят селото, пременени в народни носии. Лазарките пеят песни за всеки член от семейството. Най-напред за домакиня, който в отговор ги дарява с пари. Пеят за домакинята, за мома и ерген, за женитба, за малко дете, за млада невеста. Благодарим на всички домакинства, които безусловно се включиха в посрещането на лазарките. Да са здрави и от Бог благословени!

- **2 май** - На Велики четвъртък: Деца боядисват великденски яйца пред сградата на читалището. За поредна година бе спазена традицията и малки и големи боядисват великденски яйца. Смях, радост, щастие, еуфория, изцапани ръчички и детско марионетно куклено шоу за творящите деца. Гости и спонсори на детския Великденски празник бяха г-н Венислав Ангелов – кмет на Община Ново село и народния представител за Видин г-н Любен Иванов. Според традицията Великденските яйца се боядисват рано сутринта на Велики четвъртък или на Велика събота, точно преди празника на празниците – Великден. Първото боядисано яйце бе в червено, като с

него намазахме челцата на децата, за да са здрави през цялата година. Боядисаните перашки раздадохме по равно на четири социални центрове за деца и Дома за възрастни хора в Ново село.

- **5 май** – Традиционно Великденско неделно хоро на площада, с което се почита паметта на починалите ни близки през предходната година. Свири духов оркестър на Братя Господинови от гр. Видин.

- **6 май**- Обичай „ По кръсти“, практикува се на втория ден от Великден. Той започва след утринната църковна служба в православната църква „Успение Богородично“, където цялото население, предвождано от църковния служител и духовна музика, излиза на шествие, обикалящо оброчните кръстове - при „Брег водънички” и пред детската градина, къде се играят поменални хора и се раздава храна за починалите през годината. Свири духов оркестър от гр. Брегово благодарение на финансовата подкрепа на Владимир Петров фирма „БЕН ХЪН АГРО”

- **8 май** – Читалище „Земеделец” бе поканено да участва в организирана кръгла маса в Областна администрация Видин. Съюза на народните читалища, Министерство на културата и Областна администрация провеждат кръгла маса с представители на читалищата от област Видин на тема: „Нови идеи, нови възможности”. Нови идеи за развитието на читалищата, съгласно указанията на финансовия министър. Идеи за промени в Закона за народните читалища. Участие взе и г-н Николай Дойнов председател на СНЧ.

- **9 май** – Ден на Европа. Беше представена презентация по темата на ученици от 5 – 12 клас.

- **11 май** – Професионален празник и Ден на библиотекаря. В библиотеката при читалището гостуваха деца от Преходно жилище . Целта на посещението бе запознаване на децата с ежедневната работа на библиотекаря, един работен ден в библиотека и защо тази професия днес е на почит. Разказва читалищния секретар.

- **23 май** – „Да пазим миналото, за да има бъдеще” бе мотото на юбилейният концерт състоял се на 23 май 2024 г. в препълнения салон на Читалище-паметник „Земеделец-1874” в с.Ново село, област Видин. Ако има огън в сърцата на новоселяни той е от читалището, защото в него днес и завинаги ще гори пламъкът на създателите му. А ние, потомците, сме горди със славното си минало, със съвременната си визия на една устойчиво-развиваща се, със 150 годишна история институция. Горди сме с постиженията на нашите състави, танцови формации, Женска певческа група, читалищна библиотека, клубове по интереси, членове, потребители, дарители и доброволци, които доказват, че са достойни наследници на онези бележити новоселяни, създали читалището и на този ден с гордост да споменем и почетем. Благодаря на всички групи, формации и водещата Минка Сурдулова приели поканата ни да участват в празничния концерт: на

възпитаниците от местното СУ „Св.Св. Кирил и Методий”, които откриха концерта с изненадващия телевизионен канал „Новосълонюз” и бъдещите художници от „Арт клуб” при училището, които украсиха фойето на читалището с уникалните си картини; на учителския училищен екип, които дариха най-красивата юбилейна торта за всички времена; на най-малките бъдещи самодейци от детската градина в Ново село; на уникалните деца-танцьори от НЧ „Светъл ден 2009” гр.Видин; на скъпите ни съседи от с.Гъмзово и самодейците от танцова група при читалището; на красивите певици от група „Росна китка” от съседно Брегово; на прекрасния славей тръгнал от новоселската сцена певицата Николета Валентинова от Ансамбъл „Дунав” Видин и не на последно място на самодейците от Ново село: Женската певческа група и танцов състав „Гъмза”. Благодарим сърдечно на тях и техните ръководители. Благодарим на хората с големи сърца – спонсорите. На професионалните фотографи от "Голдилукс" Видин, на Диана Ортова за изключителната украса на сцената, на фирма "Вивалди" за вкусния кетъринг. Благодарим на Министерство на културата за финансовата подкрепа по Проект „150 години читалище Ново село”.

- **24 май** – Празнично озвучаване на площада по повод Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.
- **юни-август** - В продължение на лятната ваканция бе организирана „Академия за деца”, в която деца от селото и гости на Ново село се събираха в библиотеката, където времето преминаваше в четене на приказки, рисуване, занимателни игри и забавления.
- **15 юни** – Участие с автентични хора на танцов състав „Гъмза” при читалището в традиционния събор „Свети дух” в с.Кошава. Дар за читалището – грамота и бутилка вино от изба „Бонония Естейт”.
- **22 юни** - Прекрасно представяне на Женска битова група и Танцов състав "Гъмза" при читалище "Земеделец" Ново село във Фестивал "От Тимок до Искър" в гр.Белоградчик. Благодарим за поканата, грамотата и топлото посрещане.
- **25 юни** – Отбелязахме 115 години от рождението на Димитър Димов със изложба и презентация за автора. Учениците бяха запознати с личността на автора и неговия принос към българската литература.
- **от 6 юли до 24 август** – Летни съботни хора от 20,30 ч. до 22,30 ч. на площада за жители и гости на Ново село организира читалище „Земеделец”(два месеца) с подсигурени оркестри: Духов оркестър и оркестър „Хармония” Видин.

- **на 8 юли** – Председателят на читалището подписа договор с Община Ново село за безвъзмездно ползване на земеделска земя от Общинския поземлен фонд в размер на 49 808 дка, за срок от 10 години, считано от 1 октомври 2024 г. Договорът за оземляване на читалището е вписан в Търговския регистър гр.Видин под № 2850 от 12 юли 2024 г. Читалището като наемодател на земеделска земя сключи Договор със земеделски производител фирма „Бен Хън Агро” ООД Ново село и отдава за 1 стопанска година за временно и възмездно ползване 49 808 дка, като от тях 48662 дка са обработваеми. Наемът по договора е 60 лв, т.е. 2919,72 лв, който трябва да се използва единствено за читалищна дейност, съгласно Договора.

- **На 19 и 20 юли- Трети фолклорен фестивал „Равнината на лозите и Дунава- пее и танцува“.** Ново село, област Видин празнува първи ден от Трети фолклорен фестивал "Равнината на лозите и Дунав-пее и танцува". Благодарим на всички състави от област Видин, които приеха нашата покана и участваха. Бяхте страхотни и неотразими с изпълнения, носии и дух. Благодарим на гости, доброволци, приятели, жители и гости на Ново село за уважението и присъствието. Получи се хубав Фестивален ден и събор едновременно. Благодарим също на читалище Винарово и Ясен за прекрасното изложение под шатрите, за участието на местния художник Борислав Александров, на баш майстора-готвач на боб яхнията Валентин Аспарухов, на колегите от читалище "Земеделец" . Всички и всичко беше уникално, показахме чрез песен, танц и талант, че Северозапада е жив.

Хубаво и с настроение открихме вторият ден на събора и Фолклорния фестивал. На 20 юли, Илинден, след вършитба се правело молебен за дъжд. Молитва отпращихме и ние към св. Илия за дъжд, здраве и благодат и бяхме чути. Като загърмя и заваля един дъжд, та... за беля. Има неща, с които не можем да се преборим. Насладихме се на част от съставите, но уви... не успяхме да представим всички и да се развихрим на Берковската духовна музика. Беше красиво, площада бе изпълнен с много хора в очакване да се насладят до край. Пожелавме си дъжд - получихме го. През 2025 година с нови надежди, само да сме живи и здрави.

- **30 юли** – По случай Световния ден на приятелството с дечицата от лятната академия направихме беседа на тема „ Какво е да си добър приятел“ и символично си подадохме ръце като ги очертахме на плакат „Деня на приятелството“.

- **11 август** - ТИД (Tour International Danubien) разположи бивака си по стара традиция на бреговете на Дунав на първото българско пристанище при Ново село, Видинско. Бяха посрещнати подобаващо с кратка фолклорна програма от самодейните състави Битова женска група и танцов състав „Гъмза” при **Читалище Земеделец Ново Село**

и нагостени с рибена чорба и баници подсигурени от Община Ново село. Целият преход (от изворите на река Дунав в Инголшат, Германия до Делтата на реката) е 2516 км за 74 дни само на вода! Най-дългият маршрут на регатата е в българския участък - 66 км, между Байкал и Белене. Силистра е последната спирка на любителите на водния спорт.

- **15 август** - Участие на Ансамбъл за автентичен фолклор "Гъмза" - певческа група и танцов състав при **Читалище Земеделец Ново Село** във Фолклорен фестивал "Хоро се вие край Тимок" гр. Брегово и празник на града - 50 години град Брегово. Благодарим за поканата, организацията, гостоприемството и за вкусният курбан, приготвен от неповторимия готвач Ути Бъчваров.
- **20-22 август** – платено обучение (300 лв) организирано от РЕКИЦ Видин на тема: „Разработване на проектни идеи по финансиращи програми на НФК. Участва работник библиотекар в гр.Мездра.
- **25 август** - Участие на танцов състав "Гъмза" при читалище "Земеделец 1874" с. Ново село във Фолклорен фестивал "Бащино огнище с корени вековни" с.Винарово. Благодарим за поканата, грамотата, плакета и топлото посрещане.
- **31 август** - Участие на Танцов състав "Гъмза" при читалище "Земеделец 1874"с. Ново село във Фолклорен фестивал "Тъпан бие, хоро се вие" в с. Флорентин. Благодарим за поканата и приятното посрещане
- **6 септември** - Празнично озвучаване на площада по случай 138 години от съединението на България
- **7 септември** - Участие на Танцов състав "Гъмза" и Женска битова група при читалище "Земеделец 1874" с. Ново село във Фолклорен празник на "Лютеницата и хляба" в с. Ясен. Благодарим за поканата и приятното посрещане.
- **9 септември** – „Сбогом, лято!“ – с децата от лятната академия се впуснахме в последни безгрижни игри преди началото на новата учебна година.
- **22 септември** – Празнично озвучаване на площада и полагане на цветя пред паметника по случай Деня на Независимостта на България.
- **1 октомври** – Секретаря на читалището уважи празника Деня на възрастните хора организиран от Клуба на пенсионера в ресторант „Мистик“. Поздрав- обръщение към всички пенсионери и малък дар от читалището.
- **4 октомври** – Участие на Женска битова група при читалище "Земеделец 1874" с. Ново село в Международен фолклорен фестивал "Дунавци пее и танцува". Благодарим за поканата и приятните емоции!

- **8 октомври** - По случай Европейската седмица на програмирането, НЧ „Земеделец 1874“ съвместно с Регионална библиотека "Михалаки Георгиев" Видин представиха на децата от Средно Училище Ново Село и ДГ „Акад. Стефан Младенов“ възможността да се запознаят с част от книгите на пътуващата библиотека, както и с програмируеми играчки Bee-Bot.
- **11 октомври** – Служителите в читалището участваха в онлайн обучение за кандидатстване по програма „Читалища“ на Министерство на културата. Бяха разяснени основните аспекти на документите по проекта и правилното им попълване.
- **16 октомври** – На този ден отбелязваме Световния ден на хляба. Читалище "Земеделец 1874" с. Ново село участва с поменална погача в организираната седянка в читалището в село Неговановци, община Ново село, където бяха подредени обредни погачи и от читалищата в общината. Благодаря на баш майстора Румен Джагаров, който омеси страхотна Великденска питка, с която участвахме. Заедно със секретаря на читалището разказаха пред медии любопитни факти за това как се празнува в Ново село Великден, кого почитаме на този ден, какви орнаменти има върху великденската питка, обичая „По кръсти“ от втория ден на Великден, който е уникален за Ново село в цяла Видинска област.
- **19 октомври** – Участие на самодейци при читалище „Земеделец“ Ново село в организирана фолклорна вечер от Танцов клуб „Фиданките“ в ресторант „Шато Папата“ в гр.Видин с присъствието на представители от читалища и формации от региона.
- **21 октомври** – Клуб „Краезнание“ при читалище „Земеделец“ публикува поредица от любопитни факти и снимков материал в социалните групи от бита, традиции и обичаи в Ново село, празнично облекло на новоселянката, празници, ритуал „Сключване на граждански брак в Ново село“ манифестации и други, които датират от 1890 година до 60-те и 70-те години на 20 в.
- **29 октомври** – Читалище „Земеделец“ Ново село подаде проектно предложение в Министерство на културата по Програма „Читалища“ за оборудване на Информационния библиотечен център с компютърна, копирна, озвучителна и друга офис техника на стойност 21 884,36 лв. Резултатите от отворената Програма бяха поместени на сайта на Министерството на културата и нашия проект под № 949 попада в Списъка на одобрените, но с недостиг за финансиране проекти. Това бе голяма изненада за хилядите кандидатствали читалища попаднали в този призрачен Списък.

- **1 ноември**- Пред паметника на родните просвещенци бе отбелязан Денят на народните будители. Деца от клуб „Краезнание” при читалището със специален поздрав и кратък рецитал за всички съвременни будители. Полагане на цветя и венци. Бе направена изложба в библиотеката на видни български просветители.
- **5 ноември** – Библиотеката при читалище „Земеделец” кандидатства с проект към Министерство на културата за обогатяване на библиотечния фонд по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност” - 2024 г. Проектът е одобрен, на стойност 1201 лв.. С радост и нетърпение очакваме новите книги, за да зарадваме нашите активни читатели през 2025 г. Благодарим на МК за доверието и одобрението! Благодаря и на читалищния екип за усилиято и труда да сме винаги полезни за своята общност!
- **12 ноември - 15 декември** – Националният Коледен конкурс „Сурва, сурва – традицията продължава да е жива”- 2024 г се организира за четвърта поредна година. Малки и големи ръкотворци се състезаваха в три направления – картички, сурвачки и сувенири. Освен новогодишни сурвачки, получени бяха поздравителни картички, сувенири за коледни подаръци и украшения за елхата. Повече от 90 различни изделия отрупаха залата в читалището. Имаше индивидуални и групови участници. Най-малкият сръчко беше на 4 години, а най-големият на 70 години.

Жури определи следните награди в трите направления:

„СУРВАЧКИ”:

1 НАГРАДА: ПЛАМЕН ЛОЗКОВ ТЕНЧЕВ- 11 г. ГР.ХАСКОВО

„КАРТИЧКИ И СУВЕНИРИ”:

1. НАГРАДА ЗА ЦЯЛОСТНО ТВОРЧЕСТВО: КЛУБ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА, НЧ „ПРОСВЕТА 1894” С.ВОДИЦА, ОБЩ.ПОПОВО;

2. НАГРАДА: ДЕТСКА ГРАДИНА „СЛАВЕЙЧЕ”, С.НОВА ЧЕРНА, ОБЛ.СИЛИСТРА;

3. НАГРАДА ЗА ЦЯЛОСТНО ТВОРЧЕСТВО: НЧ „РАЗВИТИЕ 1926”, КРЪЖОК „СРЪЧНИ РЪЧИЧКИ”, С.СТРАЖА, ОБЛ.ТЪРГОВИЩЕ;

3.НАГРАДА ЗА ЦЯЛОСТНО РЪКОТВОРСТВО: НЧ”РАЗВИТИЕ-1895”, КЛУБ „РЪКОДЕЛИЕ”, С.БРЯГОВО, ОБЛ.ПЛОВДИВ.

Участниците получиха своите пакети с награди и грамоти за участие с колети и писма по Български пощи.

- **15 ноември** - Ден на четенето - Ученици от прогимназиален и гимназиален етап при СУ "Св.Св. Кирил и Методий" под ръководството на преподавателите по български език и литература Ваня Велкова и Ивелина Петрова посетиха библиотеката. Децата разгледаха Детския отдел, справочна литература и други отдели и имаха възможност да си изберат книга за прочит.
- **21 ноември**- Християните отбелязват празника Въведение Богородично- Ден на християнското семейство. Вярва се, че на този ден 3-годишната Мария- бъдещата Божия майка, е въведена за първи път в храма от своите родители. На този ден по традиция цялото семейство заедно с децата отиват на църква, а след това всички се събират вкъщи за голяма празнична вечеря. Точно тази традиция пресъздадоха нашите деца от клуб „Краезнание“ при читалището. В библиотеката бе подредена битов кът със софра, отрупана с лакомства. Децата се събраха около масата и се потопиха в уюта на старите къщи на предците си, като слушаха внимателно за значението на този стар християнски празник и нуждата семейството да е сплотено.
- **26 ноември** - Танцов състав "Гъмза" при читалище "Земеделец 1874" с. Ново село, област Видин може да се похвали с новата си придобивка. По повод 150 годишнината на читалището, чествана тази година, изработени бяха 10 женски ризи и 3 мъжки за състава. Шевиците и на двете ризи са новоселски мотиви иззети от стари 100 и повече годишни ризи, носени в миналото в Ново село, предоставени специално за изработката от г-жа Елка Дудулова, бивш учител и читалищен деец. Читалищното настоятелство сърдечно ѝ благодари за съпричастността. Благодарим и на **Диана Димитрова** за ушиването и изработката на шевиците.
- **30 ноември.** - За единадесета поредна година читалище „Земеделец“ организира традиционната вечер „Вечер на младото вино" в с. Ново село, която събра 140 лозари, винопроизводители и любители на божествената напитка. Освен вкусни домашни гозби и много вино, на вечерта не липсваше настроение, танци и веселие за всички в салона. За най-добрите производители на вина - червено, бяло и розе бяха подсигурени разнообразни награди. Вечерта продължи с веселия и много приятни емоции под звуците на Диджей Краси.
- **3 декември** - Библиотеката при НЧ "Земеделец - 1874" отбеляза 75 години от смъртта на Елин Пелин с изложба посветена на автора. Ученици от Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ бяха запознати с живота и творчеството му.
- **5 декември** – Читалището и представители на Регионална библиотека „Михалаки Георгиев" - Видин, представиха пред учениците от начален етап от СУ "Св.Св. Кирил и Методий" книгите на Елена Павлова, посветени на дивите животни.

- **5 декември** - С много празнично настроение, усмивки и лъчезарни детски лица светнаха светлинките на Коледната елха в с. Ново село. Специален гост бе Дядо Коледа (Андрей) и неговата Снежанка (Мария), които раздадоха подаръци на малчуганите. Децата от местните институции, като центрове, училище и детска градина рецитираха, пяха и танцуваха коледни песни, танци и стихчета. Организатор на събитието беше НЧ "Земеделец-1874" и Общинска администрация. Читалището подsigури пакети с подаръци за 50 деца, а общината празничната трапеза до елхата.
- **13 декември**- Хоротеката при читалището отново отваря врати за всеки, който желае. Репетиции се провеждат всеки петък от 18:30 часа. До края на 2024 г. потребителите наброяват 15 души.
- **23 декември** - Момчетата от Коледарската група при читалище „Земеделец-1874” с. Ново село посетиха Клуба на пенсионера и бяха добри гости в сградата на Общината. Мили хора отвориша широко портите си и посрещнаха Коледарите, които ги орисаха и тази година за здраве, благоденствие, късмет и много успехи през новата 2025 година! Традициите са живи, когато се спазват!

Проекти, с които читалището е кандидатствало и реализирало през 2024 г.

1. Проект към Министерство на културата „150 години читалищно дело в Ново село, Видинско”, одобрен на стойност 2684,40 лв
2. Проект към Министерство на културата за обогатяване на библиотечния фонд по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност” - 2024 г. Проектът е одобрен, на стойност 1201 лв..
3. Проект по Програма „Читалища” към НФК „Обновяване на техническата база на Информационен център при НЧ „Земеделец-1874”, на стойност 21 888,36 лв. Проектът е в Списъка на одобрените проекти с 28 точки, но не е финансиран и е под № 949 на сайта на МК.
4. Месец декември 2024 г. подадохме две проектни предложения към НФК по процедури BG-RRP-11.016 и BG-RRP-11.017 по Схема за безвъзмездна помощ „Представяне пред българската публика на съвременни европейски продукции от сектора на КТИ.
  - Проект BG-RRP-11.016 - Наименование на проектно предложение- *Съвременна презентация на празника „Вария“ – Калабрия, Италия*, на стойност 20 000 лв.
  - Проект BG-RRP-11.017 - Наименование на проектно предложение- *Представяне пред българска публика на продукцията „Фолклорна приказка от Ново село: Танци и обичаи“*, на стойност 6 000 лв.

СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТИ, ПРИВЛИЧАНЕ И РАЗХОДВАНЕ НА СРЕДСТВА

От 1998 г. читалище „Земеделец-1874” Ново село развива стопанска дейност и работи в насока привличане на средства чрез реализиране на проекти в различни сфери.

1. За 2024 година читалището успя да привлече общо 4470 лв дарения от физически лица;
2. От наеми за ползване на зали - 88 лв;
3. Дарения за фонд „Духова музика” от населението на кочан бяха събрани – 1525 лв от 114 домакинства;
4. Наем от земеделска земя преведена от Общината – 1968,68 лв;
5. Ръководството на читалището продължава да разчита на продажбата на периодични издания, извършват се ксерокс и компютърни услуги. За 2024 година приходите от преса са 2210,77 лв., от Културно-масова работа – 956,80 лв., от копирни услуги – 550,55 лв.

През 2024 г. читалището разполага с 5,25 субсидирани бройки от държавния бюджет. Съгласно чл.23 от ЗНЧ разпределянето на държавната субсидия става през месец януари в началото на всяка календарна година от комисия назначена от кмета на Общината и представители от всички читалища. Полагащата се по Закона за държавния бюджет държавна субсидия за култура за 1 субсидирана бройка бе 16 945 лв.

За пореден път през отчетния период читалището се сблъска със проблем, който се повтаря всяка година на разпределянето на държавната субсидия от Комисията по чл.23. Същата бе свикана със Заповед на кмета на Общината и се състоя на 04.04.2024 г. със задача да извърши разпределение на държавната и общинска субсидии за 2024 г., което да бъде съобразено с ЗНЧ и с Механизма за разпределение на субсидиите на читалищата разписан от Министерство на финансите. На срещата присъстваха по един представител от всяко читалище и председател на комисията бе Мая Иванова настоящ зам.кмет. Предложенията за разпределение бяха очевидно предварително уговорени и предложени за гласуване. Отново посегнаха на 1 субсидирана бройка от читалище Ново село и си я разпределиха, на когото колкото му трябва, без да се вземат под внимание нито Механизъм, нито Закон. А това, че читалището в Ново село единствено се помещава в отделна сграда от 520 кв.м., че разходите за отопление, осветление, вода, горива, поддръжка, изяви и ред други извършвани ремонтни и поддържащи разходи, че предстои голям фестивал или 150 годишен юбилей изобщо не стана и дума. Не стана дума и за разпределение на Общинска субсидия. Всичко бе предварително уговорено сред 4-те читалища от Общината и естествено Председателя на читалище Ново село не подписа Протокола, а представи Особено мнение, с което стигнахме до Административен съд за втора поредна

година. Наехме адвокат Иванов и върнахме на читалището съществуващите 5,25 бройки. Само искам да вметна, че и сега очакваме да се потретят нещата, защото вече е започнала същата отмъстителна и наказателна акция срещу нашето читалище по ред известни причини за мнозина от присъстващите тук.

И така, за 2024 г. от държавния бюджет читалището бе финансирано общо с 88 961,25 лв.. През отчетната година читалището получи с Решение на ОбС Ново село общинска субсидия от 400 лв за културни мероприятия по представения годишен Културен календар. За провеждане на Трети фолклорен фестивал в Ново село „Равнината на лозите и Дунава – пее и танцува”, който през 2024 г. се проведе на събора в два последователни дни читалището не получи никакво финансиране от Общината, въпреки че ОбС Ново село взеха решение на тяхно заседание и отпускат средства за фестивала и събора. За 150 годишният юбилей читалището също не получи финансова помощ от Общината. Държавната субсидия стига за заплати и възнаграждения на 4-ма щатни работници и служители, за наетите лица на Граждански договори през годината, годишен хонорар за счетоводител, членски внос към различни институции и организации, с които читалището поддържа партньорски отношения и се ползва от техните проекти и услуги– Съюз на народните читалища, Асоциация „Съвременни читалища” София, Видински фонд „Читалища” и покриване разходи по ЗЗБУТ „Закона за безопасни условия на труд” – трудова медицина, ел. контрол, поддръжка на касовия апарат, пожарна безопасност и др. такси към институции. Останалите средства спрямо годишната държавна субсидия за културни дейности са от стопанска дейност, членски внос и дарения. Чрез тях се финансира не само културната дейност, читалището има и известни разходи за поправка и поддръжка на сградата и имуществото, ремонт на сцената, нова ел. инсталация в Информационния център, обзавеждане и инвентар, разходи за вода и отопление, канцеларски, почистващи препарати, консумативи за наличната техника, работно облекло, СБКО, поддръжка на читалищен уебсайт, спестявания за фонд „Пенсия” и други.

ЧН-во благодари на всички наши доброволци, дарители и благодетели през изтеклата успешна 2024 г., които живяха и работиха с мисъл за читалището и читалищното дело.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Дейността на читалището, след проведеното през месец март 2024г. Общо отчетно събрание и до момента се ръководи от Читалищно настоятелство с Председател Иван Борисов Базов и членове Ирена Цветкова, Андрей Димитров, Василка Меицова и Горчо Марков. Проверителната комисия е от 3 души с Председател Людмила Нинчева и членове Жана Фърнева и Светла Бондова.

През отчетната 2024 г. и до момента са проведени 7 заседания на ЧН-во, на които са взети 31 решения по дейността на читалището.

Читалище „Земеделец 1874” ежегодно сключва договор за обслужване по трудова медицина със „СТМ САНУС” ЕООД гр. Видин представлявано от д-р Ваня Борисова.

Ежегодно сключва договор с фирма „Нинкови” ООД Видин за Контрол на съпротивление на защитни заземителни уреди и Контрол на изкуствено осветление.

Ежегодно сключва договор за обслужване на касовия апарат с фирма „Вили сервиз” ЕООД гр. Видин.

Ежегодно сключва договор за обслужване и финансово приключване на годината със счетоводна кантора „Класик консулт” Маринела Дичева-Стойкова гр. Видин.

Ежегодно сключва договор за обслужване и поддръжка на Уеб сайта на читалището с доставчик „Уебсайт Билдър” ЕООД гр. София.

Учебно-възпитателните заведения в селото са наши постоянни партньори в осъществяването на културна и образователна дейност. Това са СУ „Св. Св. Кирил и Методий”, ОДЗ “Акад. Стефан Младенов”, ЦОП (Център за обществена подкрепа), ЦНСТ-та и Преходно жилище(ПЖ).

В своята дейност Народно читалище “Земеделец” е имало и подкрепата на Винарска изба „Ново село”, Клуб на пенсионера „Просънък” Ново село, Сдружение „Активно общество” Видин, РЕКИЦ-Регионален културно-информационен център Видин, Регионален исторически музей Видин, медия „Северозапад днес” Враца, Сдружение „Регионални партньорства за устойчиво развитие” Видин и др.

През отчетният период читалището работи в състав – секретар Любка Ангелова, организатор дейности Милена Борисова и Гергана Йовчева, работник библиотека Петко Колев и Мариам Радуан и чистач-хигиенист Христина Цветкова на трудови договори; музикален ръководител Краси Ботев на ГД, хореограф фиданка Асенова на ГД.

Уважаеми дами и господа,

Благодаря на всички вас за присъствието. Желая здраве на вас и семействата ви, и много сценични изяви! Благодаря за търпението и съвместната работа с Читалищното настоятелство и Проверителната комисия, самодейци, колеги, спонсори, местни партньори и организации. Надявам се, че никого и нищо не съм пропуснала да спомена в отчета, и ако е така, моля да бъде извинена.

Благодаря за вниманието!

Любка АНГЕЛОВА
ЧИТАЛИЩЕН СЕКРЕТАР